

قانون تاسیس انبارهای عمومی

ماده ۱ - انبار عمومی موسسه ای است بازرگانی که به منظور قبول امانت و نگهداری مواد اولیه و محصولات صنعتی و فلاحی و کالاهای صاحبان صنایع و کشاورزان و بازرگانان ، با موافقت هیات نظارت بر انبارهای عمومی و با رعایت مقررات این قانون و آئین نامه های مربوطه به صورت شرکت سهامی تاسیس و بر طبق مقررات قوانین ایران به ثبت رسیده باشد .

تبصره - کلیه سهام شرکت های مذکور در این ماده باید با نام بوده و لاقبل شصت درصد آن متعلق به اتباع ایرانی و یا شرکت ها و موسساتی باشد که اکثریت سهام آنها به اتباع ایران تعلق داشته باشد .

ماده ۲ - انبارهای عمومی ، کالاهای مذکور در ماده یک را در مقابل قبض رسید و برگ وثیقه که طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط صادر میشود به امانت می پذیرند . قبض رسید ، مدرک مالکیت و سپردن کالا در انبارهای عمومی بوده و برگ وثیقه بعد از ظهر نویسی ، دلیل وثیقه بودن کالا می باشد.

ماده ۳ - حداقل سرمایه انبارهای عمومی که در تهران تاسیس می شود یک صد میلیون ریال و در شهرستان ها مشروط بر اینکه در تهران شعبه نداشته باشند ، پنجاه میلیون ریال میباشد و هنگام ثبت ، لاقبل پنجاه درصد سرمایه بایستی نقدا پرداخت و عینا در بانک ملی ایران تودیع شده و قبض آن ضمیمه سایر مدارک به اداره ثبت شرکت ها تسلیم شود و همچنین انبارهای عمومی مکلفند در موقع تاسیس ، سپرده نقدی با ضمانت بانکی برابر پنج درصد سرمایه ثبتی خود به بانک مرکزی بسپارند .

ماده ۴ - انبارهای عمومی مسئول حفظ و نگهداری کالاهای سپرده و جبران خسارت وارده به آن میزان ارزش اظهار شده کالا در موقع تودیع می باشند ولی مسئول خسارات ناشی از مسامحه یا عمل تودیع کننده و خسارات ناشی از خود کالا و نقص بسته بندی و قوه قاهره (فورس ماژور) نمی باشد .

ماده ۵ - انبارهای عمومی مکلفند کالاهای سپرده شده به انبار را به حساب صاحب کالا به موجب بیمه نامه عمومی در ایران بر ضد خطرات ، بیمه نمایند .

تبصره - انبار عمومی به میزان هزینه انبارداری و دارنده برگ وثیقه به میزان طلب خود نسبت به خسارات پرداختی بیمه گر ، حق تقدم خواهند داشت .

ماده ۶ - قبض رسید و برگ وثیقه انبارهای عمومی را می توان توأم با جداگانه از طریق ظهنویسی منتقل نمود . در صورت ظهر نویسی برگ وثیقه ، کالای مربوطه به آن در گرو شخصی که ظهنویسی به نفع او شده قرار خواهد گرفت . در صورت ظهنویسی ، قبض رسید مالکیت کالا به انتقال گیرنده منتقل خواهد شد.

تبصره - انتقال مالکیت کالا در هیچ مورد به حقوق کسی که برگ وثیقه به نفع او ظهر نویسی شده لطمه ای نخواهد زد و حق وثیقه گیرنده کالا در هر حال محفوظ خواهد بود .

ماده ۷ - کسی که قبض رسید یا برگ وثیقه به نفع او ظهرنویسی شده می تواند تقاضا کند که ظهرنویسی با قید نام و نام خانوادگی و محل اقامت او و میزان وام با قید تاریخ در دفاتر انبار و در ظهر برگ وثیقه ثبت شود ولی اولین ظهرنویسی برگ وثیقه باید در موقع وثیقه گذاردن کالا در دفاتر انبار به ثبت برسد و در غیراین صورت وثیقه مزبور در مقابل شخصی که وثیقه خود را به ثبت رسانیده معتبر نخواهد بود و به علاوه شخص متخلف ،مسئول خسارت وارده از تخلف خود خواهد بود .

ماده ۸ - ظهر نویسان برگ وثیقه در مقابل دارنده آن مسئولیت تضامنی دارند و هر گاه ما حاصل فروش کالا ، برای پرداخت طلب دارنده وثیقه کافی نباشد ، دارنده برگ وثیقه می تواند نسبت به بقیه طلب خود ، به صاحب کالا یا هر یک از ظهرنویسان قبلی مراجعه نماید .

ماده ۹ - دارنده قبض رسید (مالک کالا) می تواند تمام مبلغ مذکور در ظهر برگ وثیقه را قبل از انقضای سررسید وام در صندوق انبار عمومی تودیع و کالای خود را مسترد دارد .

ماده ۱۰- دارنده برگ وثیقه می تواند ده روز پس از انقضای موعد مذکور در برگ وثیقه برای وصول طلب خود ، اجرای مفاد آن را بر طبق مقررات مربوط به اجرای اسناد لازم الاجراء از طریق انبار عمومی از ثبت محل درخواست نماید و در این مورد ادارات ثبت مکلف به اجرای مقررات مربوط به اسناد لازم الاجراء هستند .

تبصره - در مورد مذکور در این ماده ، پرداخت هزینه انبارداری و حق بیمه از حاصل فروش کالا ، بر طلب دارنده برگ وثیقه تقدم خواهند داشت .

ماده ۱۱ - چنانچه قبض رسید یا برگ وثیقه مفقود شود ذی حق آن می تواند به دادگاه شهرستان محل تودیع کالا مراجعه نماید و دادگاه مکلف است مراتب را در سه نوبت متوالی هر ده روز یک بار در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار محل منتشر نماید و معترضین می توانند ظرف ده روز از تاریخ انتشار آخرین آگهی ، اعتراض خود را به دادگاه مزبور تسلیم نمایند . در صورتی که اعتراض به عمل آید دادگاه طبق مقررات به دعوی رسیدگی خواهد نمود و چنانچه اعتراضی نشود دادگاه پس از احراز مالکیت متقاضی به احراز وقوع وثیقه رای صادر خواهد نمود و در هر حال دادگاه می تواند صدور حکم را موکول به اخذ تامین کافی از طرف متقاضی نماید .

تبصره - مرور زمان دعاوی مربوط به قبض رسید و برگ وثیقه مفقود در سال ، از تاریخ دادخواست تامین در ماه بوده و در پایان این مدت تامین آزاد و هیچگونه دعوائی در این مورد در محاکم مسموع نخواهد بود .

ماده ۱۲ - به منظور نظارت در تاسیس و اداره انبارهای عمومی هیاتی به نام هیات نظارت بر انبارهای عمومی مرکب از اشخاص زیر در وزارت بازرگانی تشکیل خواهد شد . معاون وزارت بازرگانی (رئیس هیات نظارت) نماینده وزارت دادگستری - نماینده مرکزی - ایران نماینده اتاق بازرگانی تهران و سه نفر از متخصصین امور اقتصادی به پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب هیات وزیران . انجام امور اداری هیات نظارت با وزارت بازرگانی خواهد بود و اختیارات و وظایف هیات نظارت بر انبارهای عمومی به موجب تصویب نامه هیات وزیران تعیین خواهد شد .

ماده ۱۳ - انبارهای عمومی مکلفند علاوه بر ذخیره احتیاطی که در قانون تجارت برای شرکت های سهامی پیش بینی شده است ۲۵٪ از سود ویژه سالیانه خود را به حساب ذخیره مخصوص منظور نمایند تا این که اندوخته مزبور معادل سرمایه پرداخت شده انبار بشود و بعد از آن ادامه تشکیل ذخیره مزبور اختیاری است . پرداخت از اندوخته مزبور برای جبران ضرر و زیان انبار با موافقت هیات نظارت بر انبارهای عمومی خواهد بود .

ماده ۱۴ - در صورت تخلف انبارهای عمومی از اجرای مقررات این قانون و تصویب نامه و آئین نامه های آن ، وزارت بازرگانی می تواند به پیشنهاد هیات نظارت با رعایت تشریفات که در تصویب نامه و آئین نامه های آن وزارت بازرگانی پیش بینی خواهد شد اجازه ادامه تمام یا قسمتی از عملیات انبار را به طور موقت یا دائم سلب نماید . در این صورت انبار عمومی نمی تواند جز برای تصفیه عملیات گذشته ، اقدام جدیدی بعمل آورد . انبارهای عمومی میتوانند در ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ این تصمیم بهیات وزیران شکایت نمایند و تصمیم هیات وزیران در این مورد قطعی است .

ماده ۱۵ - انبارهای عمومی مکلفند مبلغی که به موجب آئین نامه اجرائی این قانون معین خواهد شد ، تمبر بر روی قبض رسید و برگ وثیقه باطل نمایند . تمبر برگ رسید در موقع تودیع کالا و تمبر برگ وثیقه هنگام اولین ظهر نویسی آن باطل خواهد شد .

ماده ۱۶ - شرایط و مقررات مربوط به تشکیل هیات نظارت و حدود اختیارات آن و همچنین جزئیات مربوط به طرز تاسیس انبارهای عمومی و سایر شرایط تاسیس و اداره انبارهای عمومی بموجب تصویب نامه ای که بتصویب هیات وزیران میرسد تعیین خواهد شد .

ماده ۱۷ - وزارتخانه های بازرگانی و دادگستری مامور اجرای این قانون میباشند.

نوع: تصویب نامه شماره انتشار: ۵۲۲۹ تاریخ تصویب: ۱۳۴۰/۰۶/۱۱ تاریخ ابلاغ: ۱۳۴۱/۰۸/۰۴